

192/166 05590

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

JAWNE

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Pfk dr inż. Remigiusz LAMPKA

ĆWICZENIE EPIZODYCZNE Nr 411

Temat: UDZIAŁ FULKU ZMECHANIZOWANEGO W AKCJI RATUNKOWEJ PROWADZONEJ W MIEŚCIE PO UDERZENIU JĄDROWYM NIEPRZYJACIELA

Opracowanie metodyczne

44963

WARSZAWA

SIERPIEŃ

1981

1981/146

05590

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

JAWNE

DO DZIAŁU
SŁUŻBOWYCH

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Płk dr inż. Remigiusz LAMPKA

ĆWICZENIE EPIZODYCZNE Nr 411

Temat: UDZIAŁ FULKU ZMECHANIZOWANEGO W AKCJI
RATUNKOWEJ PROWADZONEJ W MIEŚCIE PO UDERZENIU
JĄDROWYM NIEPRZYJACIELA

Opracowanie metodyczne

BIBLIOTEKA NAUCZYCIELI
Akademia Sztabu Generalnego WP

Na egz. Nr _____

44963

WARSZAWA

SIERPIEN

1981

Opis załącznika

- 1/ Mapa nr 01597/ww, skala 1:50 000 na 8 ark.
Położenie wyjęciowe do ćwiczenia na temat:
"Udział pz w akcji ratunkowej prowadzonej
w mieście po uderzeniu jądrowym npla".

Stefan

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

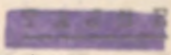

BIBLIOTEKA NAUCZOWA ASG WP
Archiwum Ustala Zbiorów Specjalnych

JAWNE

~~nieznanego~~
~~oculowanego~~

44863

Egz. nr 1

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY
OBRONY TERYTORIUM KRAJU

gen.bryg.Zbigniew CZERWIŃSKI

Dnia *14.8.*..... 1981r.

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Tylko dla nauczycieli akademickich

OPRACOWANIE METODYCZNE ĆWICZENIA EPIZODYCZNEGO

1. TEMAT ĆWICZENIA: "Udział pułku zmechanizowanego w akcji ratunkowej prowadzonej w mieście po uderzeniu jądrowym nieprzyjaciela".
2. CEL ĆWICZENIA: Zapoznać słuchaczy z zasadami organizacji wejścia pułku z marszu i działania w akcji ratunkowej prowadzonej w mieście wspólnie z siłami obrony cywilnej.
3. CZAS: 2 godziny szkolne /90 minut/.
4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1/ Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy	10 min.
2/ Ogólna ocena działania nieprzyjaciela w rejonie GRUDZIĄDZA	15 min.
3/ Ocena potrzeb ratunkowych w sektorze działania pułku	20 min.
4/ Ocena możliwości pododdziałów pułku w zakresie działań ratunkowych	15 min.
5/ Organizacja wejścia pułku do akcji ratunkowej	25 min.
6/ Omówienie ćwiczenia	5 min.
5. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

HWAL

1. Jakie elementy wyróżnia się w ugrupowaniu jednostki skierowanej do
określonej grupy?
- x) kształt i funkcjonalność - oznaczać okrycie i funkcjonalność i jej porażenie
  - x) pozostałości jednostki - rozmieszczenie i charakterystyka, poza strójkami
zwiększenia i skądinąd
  - x) ugrupowania stote - funkcjonalność i kształt i funkcjonalność oraz
porażenie jednostki i w związku z tym rozmiar
z porażeniem i w związku z tym w grupie i funkcjonalności
2. Jakie zadanie dobowe może oznaczać plan określonej grupy?
Może oznaczać na przykład ok. 20 km² albo rozmiar porażenia
nawet w ok. 90 budowlach i w tym celu lub w tym celu porażenia
nawet w ok. 30 budowlach.

Ugrupowanie jachowe 5.30. 17.09

Rozmiar. Ok. 530 prz. obryt o 7.00 17.09

Oryginalny w. amerie. Ok. 530 prz. obryt o 7.00 17.09

- 1/ Na 3-4 dni przed ćwiczeniem wydać słuchaczom założenie i mapę z położeniem wyjściowym.
- 2/ W toku zajęć zagadnienia 2,3,4 i 5 przerobić w następujący sposób:
  - wyznaczyć jednego lub dwóch słuchaczy do zreferowania;
  - przeprowadzić dyskusję dotyczącą rozpatrywanego problemu;
  - podsumować wystąpienia zwracając uwagę na uzasadnienie proponowanych przez słuchaczy rozwiązań.
- 3/ Głównym problemem w toku zajęcia, wymagającym przeznaczenia największej ilości czasu i szczegółowego rozpatrzenia jest zagadnienie organizacji wejścia pz do akcji ratunkowej /zag. 5/.

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

- 1/ Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć: ..... 10'
  - a/ Sprawdzić wrysowanie na mapę danych z założenia i proponowanych rozwiązań.
  - b/ Pytania kontrolne /ustalić na instruktazu/ mogą dotyczyć:
    - znajomości organizacji i wyposażenia pz;
    - znajomości sposobów określania zasięgu skutków rażenia uderzeń broni jądrowej;
    - wchodzenia do akcji ratunkowej kolejnych rzutów ratunkowych;
    - organizacji akcji ratunkowej.
- 2/ Ogólna ocena działania nieprzyjaciela w rejonie GRUDZIĄDZA: 15'

Należy rozpatrzyć:

  - a/ Przewidywany zasięg bezpośrednich skutków uderzenia jądrowego i natężenia promieniowania /mapa dla wykładowców/.
  - b/ Możliwość oddziaływania nieprzyjaciela w czasie prowadzenia akcji ratunkowej:
    - możliwe kolejne uderzenia jądrowe szczególnie na wojska zatrzymane przed rubieżą WISŁY;
    - w przypadku roz pogodzenia niewykluczone uderzenia lotnicze szczególnie na drogi i rejony rozmieszczenia urządzeń ratunkowych, środków transportowych i pododdziałów nie

*Przebieg strefy mundopodobnego skorecena w rej. wybuchu - 2,5 km
strefy skorecena: D - 15 km, C - 24 km, B - 36 km, A - 83 km*

biorących udziału w akcji;

- w każdym czasie i w każdej sytuacji możliwe działanie sił dywersyjnych szczególnie na urządzenia tyłowe i środki transportowe.

c/ **W n i o s k i :**

- w sektorze działania 530 pz, z wyjątkiem jego południowo - zachodniej części, nie powinno występować skażenie promieniotwórcze, niezbędne jest jednak prowadzenie ciągłego rozpoznania skażeń;
- działanie 530 pz organizować w warunkach ciągłego zagrożenia uderzeniami jądrowymi ;
- przestrzegać ściśle zasad maskowania ruchu oraz urządzeń, środków transportowych i pododdziałów na postoju, szczególnie w przypadku rozpozodeń;
- konieczne jest zorganizowanie obrony przeciwdywersyjnej urządzeń, środków transportowych i pododdziałów na postoju /rozpoznanie, ubezpieczenie, zakaz korzystania z nie zabezpieczonych źródeł wody, żywności, itp./.

3/ Ocena potrzeb ratunkowych w sektorze działania pułku: ..... 20'

Należy rozpatrzyć:

Skuchone wroci dy 530pz

a/ Ocena strat 170 dar i wynikających stąd potrzeb ratunkowych:

- dywizjon posiada 230 ludzi i około 80 pojazdów, długość kolumny marszowej około 4 km;
- przy uderzeniu naziemnym o mocy 100 kt /tab.5 s.40/ żołnierze w samochodach lub transporterach rażeni są w promieniu do około 2.500 m /słabe zranienia/, przy czym promień porażenia śmiertelnych wynosi 1.200 m /tab.14 s.70/;
- sprzęt rakietowy /działa artylerii naziemnej - tab.19 s.94/ rażony jest w promieniu do około 1.200 m, a środki transportowe w promieniu 1.900 m;
- przyjmując, że w promieniu 2.500 m ze 170 dar znalazło się około 90 żołnierzy, wszyscy poza promieniem śmiertelnych porażenia, tyle też wyniosą straty sanitarne;
- najprawdopodobniej wśród tych strat znalazło się całe dowództwo dywizjonu;

- sprzęt bojowy i pojazdy 170 dar znalazły się poza promieniem utraty właściwości bojowych i użytkowych, lecz wiele pojazdów mogło ulec uszkodzeniu w wyniku walenia się budynków i pożarów.

b/ Ocenę potrzeb roboczych w zakresie wydobycia uszkodzonych ze schronów i szczelin w sektorze działania 530 pz:

- 20 schronów x 25 roboczodni = 500 roboczodni;
- 60 szczelin plot x 15 roboczodni = 900 roboczodni;
- ogółem na dotarcie do schronów i szczelin plot należy przewidywać konieczność wykonania pracy w ilości około 1.400 roboczodni;
- przestrzennie, większość prac ratunkowych należy przewidywać w rejonie zwartej zabudowy w sektorze działania 530 pz, a więc w rejonie głównego wysiłku prowadzenia akcji ratunkowej w mieście.

c/ Ocenę przypuszczalnych potrzeb ratunkowych na korzyść

31 Okręgowej Składnicy Żywnościowej i zakładów produkcyjnych:

- 31 Okręgowa Składnica Żywnościowa znalazła się w zewnętrznej części III strefy rażenia, a więc praktycznie poza zasięgiem bezpośrednich porażek. Znajduje się również poza zasięgiem skażeń promieniotwórczych;

- w PZSO należy przewidywać konieczność dotarcia do 4 schronów i 16 szczelin plot / $4 \times 25 = 100$; $16 \times 15 = 240$; $100 + 240 = 340$ roboczodni/. należy przewidywać konieczność udzielenia pierwszej pomocy medycznej 140 osobom /III strefa: przy 75% ukrytych straty sanitarne wynoszą 7% / $2000 \times 7 : 100 = 140$ /.

- w GZPG należy przewidywać dotarcie do 5 schronów i około 30 szczelin / $5 \times 25 = 125$; $30 \times 15 = 450$; $450 + 125 = 575$ roboczodni/. Spośród pracującej załogi należy przewidywać konieczność udzielenia pierwszej pomocy medycznej 245 osobom /III strefa: przy 75% ukrytych - straty sanitarne wynoszą 7% - $3500 \times 7 : 100 = 245$ /.

Dodatkowo należy przewidywać możliwość porażenia członków załogi biorących udział w akcji ratunkowej toksycznymi środkami chemicznymi.

Przypuszczalnie akcję na terenie GZPG będą utrudniać pożary zabudowań i składowanych materiałów.

2000 osob
 $4 sch \times 100 = 400$
 $16 szcz \times 100 = 1600$
2000

3500 osob
 $5 sch \times 100 = 500$
 $30 szcz \times 100 = 3000$
3500

d/ W n i o s k i:

- do ratowania 170 dar należy przewidzieć oddzielną grupę ratunkowo-ewakuacyjną. Ze względu na specyfikę sprzętu tego dywizjonu, dowodzenie tą grupą powierzyć szefowi artylerii 530 pz.
Eventualny skład grupy: dr rozpoznania skażeń; pl sap. dr san. 1-2 sekcje straży pożarnej.
Wyposażenie: spychacz BAT, dźwig samochodowy, ciągnik gąsienicowy WZT-1, kilka transporterów /np. z krosp./;
- do Okręgowej Składnicy Żywnościowej wysłać przedstawiciela sztabu 530 pz w celu zorientowania się co do konieczności udzielenia pomocy;
- w celu jak najefektywniejszego przeprowadzenia akcji ratunkowej przewidzieć zorganizowanie trzech grup ratunkowych:
  - 1/ do ratowania załogi PZSO, grupę o możliwościach roboczych około 350 roboczodni, z pododdziałem straży pożarnej i chemikami-zwiadowcami;
  - 2/ do ratowania załogi GZPG, grupę o możliwościach roboczych około 600 roboczodni, z silnym pododdziałem straży pożarnej i zwiadowcami - chemikami;
  - 3/ do akcji w rejonie zabudowań mieszkalnych, grupę o możliwościach około 500 roboczodni / $340+575=915$ /; / $1400-900=500$ /, z pododdziałem straży pożarnej;
- w celu udzielenia pierwszej pomocy medycznej rozwinąć stały punkt pierwszej pomocy medycznej oraz w celu przeprowadzenia zabiegów specjalnych, stały punkt kąpielowo-dezaktywacyjny.

4/ Ocena możliwości pododdziałów pułku w zakresie działań ratunkowych: 15'

Sluchacz w roli szef. opec. pułku

a/ Ocena możliwości wykorzystania siły roboczej /uwzględniając potrzeby OPlot, OPdywers., łączności, obsługi transportu i zaopatrywania/:

- z bpzmot: $3 \times 240 = 720$ ludzi /z kpzmot $3 \times 63 = 189$; z b moźdz. 120 km, 30 i z pl appanc 10; z plącz. pl zaop. i dr remont. - 11/;
- z bcz - 95 ludzi;
- z artylerii i pododdziałów specjalnych: 120 ludzi /art.: 60; kłącz: 30; krosp: 10; ksap: 20/;

- z tyłów 530pz: 80 ludzi /kremont: 40; kompanii transportowej - 30; z plutonu gospodarczego - 10/.

Ogółem do prac związanych z wydobyciem poszkodowanych ze schronów i szczelina z 530 pz można wykorzystać 1.015 ludzi:

- ze względu na rozmieszczenie pododdziałów w ugrupowaniu 530 pz należy użyć: na korzyść PZSO /grupa ratunkowa nr 1/ - 1/530 pz i pododdz. spec. 530 pz; na korzyść GZPG /grupa ratunkowa nr 2/ - 2/530 pz, bcz i art. 530 pz; w rejonie zabudowań mieszkalnych /grupa ratunkowa nr 3/ - 3/530 pz i tyły 530 pz.

b/ Ocena możliwości wykorzystania sił medycznych i plutonu chemicznego 530 pz:

- 530 pz dysponuje: kmed. i czterema drużynami sanitarnymi /w każdym bpzmot po jednej i jedna w bcz/;
- siły te można wykorzystać:
- kmed do rozwinięcia stałego punktu pierwszej pomocy medycznej;
- drsan bpzmot do poszczególnych zgrupowań ratunkowych;
- drsan bcz do grupy ratunkowo-ewakuacyjnej /na korzyść 170 dar/;
- pluton chemiczny posiadający cztery drsrk oraz drużynę instalacji rozlewczych można wykorzystać: po jednej drsrk do grupy ratunkowo-ewakuacyjnej i do grup ratunkowych działających na korzyść PZSO i GZPG; pozostałą drsrk do prowadzenia rozpoznania skażeń w rejonie rozmieszczenia pozostałości 530 pz; siłami drużyny instalacji rozlewczych można rozwinąć punkt kąpielowo-dezaktywacyjny.

c/ Ocena możliwości wykorzystania transportu samochodowego i maszyn 530 pz do akcji ratunkowej:

- ze względu na pełny stan zapasów materiałowych wszystkie samochody ciężarowo-terenowe 530 pz wypełnione są materiałami. Do ich rozładowania trzeba by zaangażować dużo siły roboczej. Zabieg nieefektywny.

Do przewiezienia wyznaczonych do prac ratunkowych oraz do ewakuacji poszkodowanych należy wykorzystać transportery opancerzone pododdziałów;

- 530 pz dysponuje następującymi maszynami:

spychacze: BAT - jeden w ksap;

WZT-1 /wozy zabezpieczenia technicznego/, trzy
w kompanii remontowej;

USCz /urządzenie spychowo-czołgowe/, trzy w ksap;
dźwigi samochodowe 5-8 t - dwa w ksap;

łopaty, oskary i łomy, ilości ich znajdujące się w pododdzia-
łach i przy pojazdach w pełni powinny zabezpieczyć potrzeby
tołnierzy wyznaczonych do pracy.

d/ W n i o s k i :

- grupę ratunkową nr 1 /na korzyść PZSO/ utworzyć w składzie:
1/530 pz z pododdziałami spec. 530 pz, organiczną drsan
1/530 pz, 2 drnsk, spl straży pożarnej i 1 patrolem rozpo-
nawczym OC GRUDZIĄDZA. Do grupy przydzielić: jeden WZT-1
i jeden dźwig samochodowy.

Dowódcą grupy - dowódca 1/530 pz:

- grupę ratunkową nr 2 /na korzyść GZPG/ utworzyć w składzie:
2/530 pz z bcz, artylerią, drsan 2/530 pz, 3 drnsk. trzema
sekcjami straży pożarnej z TORO ROGOŹNO i 2 patrolem roz-
poznawczym OC GRUDZIĄDZA.

Do grupy przydzielić jeden WZT-1.

Dowódcą grupy - dowódca 2/530 pz:

- grupę ratunkową nr 3 /na korzyść zabudowań mieszkalnych/
utworzyć w składzie: 3/530 pz i tyły 530 pz z drsan 3/530 pz,
sekcją straży pożarnej z TORO LISNOWO i 3 patrolem rozpoznaw-
czym OC GRUDZIĄDZA.

Do grupy przydzielić trzy czołgi z USCz.

Dowódcą grupy - dowódca 3/530 pz:

- siłami kned 530 pz zorganizować punkt pierwszej pomocy me-
dycznej;

- siłami drużyny instalacji rozlewczych plchem 530 pz organi-
zować punkt kąpielowo-dezaktywacyjny;

- siłami ksap i plutonu gospodarczego 530 pz zorganizować
punkt wydawania sprzętu saperskiego dla potrzeb ratunkowych.

Punkt roznieść w rejonie styku dróg /3258b/;

- dowodzenie 530 pz w czasie trwania akcji ratunkowej:
  - SD - w rejonie zabudowań KŁODKA - WIEŚ /3461cd/;
  - PO - w rejonie zabudowań /3155a/;
- łączność radiowa, w sprawach ratownictwa tekstem otwartym, przy wywoływaniu posługiwać się imionami dowódców.

5/ Organizacja wejścia pułku do akcji ratunkowej ..... 25'

Stuchajna w roli dy 530 pz
W toku przerabiania zagadnienia kolejno rozpatrzyć:

a/ Sposób skierowania pododdziałów do akcji ratunkowej:

- 1/ Grupę ratunkowo-ewakuacyjną sformować w rejonie zatrzymania OZR /mapa/. Do działania grupę skierować trasą nr 1 /mapa-T1/. Straż poż. /sekcje z TORO ŚWIECIE i GRUTA/ dołączyć do grupy w rejonie styku dróg /3354d/.
Rozpocząć działanie - 9.00 17.09.
- 2/ Grupę ratunkową nr 1 sformować w rejonie miejscowości KŁODKA - WIEŚ /mapa - rejon rozmieszczenia sztabu 530 pz/.
Do działania skierować trasą nr 1 /mapa-T1/.
Spl straży pożarnej i patrol rozpoznawczy OC dołączyć do grupy w rejonie styku dróg /3354d/.
Rozpoczęcie działania o 9.30 17.09.
- 3/ Grupę ratunkową nr 2 sformować w rejonie miejscowości STARE MOSTY /mapa - rejon rozmieszczenia bcz i art. 530 pz/.
Do działania skierować szosę w kierunku GRUDZIĄDZA i dalej trasą nr 2 /mapa - T2/. Straż poż. /trzy sekcje z TORO ROGOŹNO/ i 2 patrol rozpoznawczy OC dołączyć do grupy w rejonie styku dróg /3155c/.
Działanie rozpocząć o 9.30 17.09.
- 4/ Grupę ratunkową nr 3 sformować w rejonie zach. ŁASIN /mapa - rejon rozmieszczenia tylów 530 pz/. Do działania skierować trasą /jak grupę nr 2/. Straż poż. /sekcja z TORO LISNOWO/ i 3 patrol rozpoznawczy OC dołączyć do zgrupowania w rejonie styku dróg /3155c/.
Działanie rozpocząć o 10.00 17.09.

b/ Rozmieszczenie pododdziałów 530 pz nie biorących udziału w akcji, tylów i środków transportowych /jak mapa/ oraz sposób organizacji OPlot, OPDwers., maskowania i łączności.

- c/ Sposób działania poszczególnych zgrupowań ratunkowych.
- d/ Zabezpieczenie materiałowo-techniczne działania 530 pz w akcji ratunkowej.

6/ Omówienie ćwiczenia ..... 5'

1. Podkreślić warunki uzasadniające użycie pz wojsk operacyjnych do akcji ratunkowej w mieście /duże straty w DZ i konieczność jej uporządkowania; zerwane przeprawy i czasowy brak środków na ich odtworzenie; użyte wojska stanowią kolejne rzuty operacyjne; konieczność ratowania ludności cywilnej/.
2. Podać, że organizacja działań ratunkowych pz nie ma pełnego opracowania teoretycznego, stąd i przerabiane ćwiczenie ma charakter zapoznawczo-badawczy.
3. Ocenić stopień osiągnięcia celu i pracę słuchaczy.

Załączniki:

nr 1 - Założenie

nr 2 - Mapa 1 : 50 000 "Udział pułku zmechanizowanego w akcji ratunkowej prowadzonej w mieście po uderzeniu jądrowym nieprzyjaciela".

OPRACOWAŁ

p.o.DOCENT KATEDRY OTK

Lampka
plk dr inż. Remigiusz LAMPKA

SPRAWDZIŁ

ZASTĘPCA SZEFA KATEDRY OTK

Kubajewski
plk dr Daniel KUBAJEWSKI

Wydrukowano w 3 egz.

Egz.Nr 1-3 - Biblioteka
Dział Wyd.Szkol.

Wyk. plk Remigiusz Lampka

Druk GK, dnia 8.07.1981r.

Nr ks.masz. 031/OTK/81

KATEDRA OBRONY TERYTORIUM KRAJU

"ZATWIERDZAM"
SZEFE KATEDRY
OBRONY TERYTORIUM KRAJU

~~SECRET~~
~~SECRET~~

~~SECRET~~
Egz.nr...

gen.bryg.Zbigniew CZERWIŃSKI

Dnia.....1981 r.

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

Z A Ł O Ż E N I E

do ćwiczenia epizodycznego nr 411 na temat:
"UDZIAŁ PULKU ZMECHANIZOWANEGO W AKCJI RATUNKOWEJ PROWADZONEJ
W MIEŚCIE PO UDERZENIU JĄDROWYM NIEPRZYJACIELA"

Mapa: 1 : 50 000

N-34-86-A,B,C,D

N-34-87-A,B,C,D.

I.

Sytuacja ogólna - jak w założeniu do tematu:

"Likwidacja skutków uderzeń jądrowych nieprzyjaciela na obszarze OW"

II.

W nocy z 16.09. na 17.09 od wschodnich granic PRL przegrupowywała się 170 DZ/R/ w dwóch kolumnach. Po trasie: ORNETA, MORĄG, SUSZ, GRUDZIĄDZ, TUCHOLA, SEPÓLNO KRAJEŃSKIE odbywała marsz kolumna w składzie: 529 pz; sztab 170 DZ/R/, 170 br, 170 bł, artyleria 170 DZ/R/, 530 pz; pozostałe oddziały 170 DZ/R/

- po trasie: DOBRE MIASTO, OSTRÓDA, ILAWA, RADZYŃ, CHELMNO, KORONOWO, WIĘCBORK.

530 pz 170 DZ/R/ maszerując w ugrupowaniu dywizji o 5.30 17.09 osiągnął ostatecznie miejscowość LASIN /3473/. W miejscowości ROGOŹNO-ZAMEK /3464/ dowódca pz został poinformowany przez posterunek regulacji ruchu, że w wyniku uderzenia jądrowego w rejonie GRUDZIĄDZA most na WIŚLE został zniszczony. W związku z tym dowódca 530 pz zdecydował zatrzymać marsz pułku do czasu wyjaśnienia sytuacji i o powyższym zameldował dowództwu 170 DZ.

Około 7.00 17.09 sztab 170 DZ przekazał dowódcy 530 pz rozkaz: "W związku z obeształdzeniem przegrupowujących się oddziałów 170 DZ /R/ w stopniu uniemożliwiającym dalszy marsz nawiązać kontakt z władzami miasta GRUDZIĄDZ i przystąpić do akcji ratunkowej w tym mieście"

Od oficerów posterunku regulacji ruchu dowódca 530 pz dowiedział się, że m. TARPNO /3155/ jest rozmieszczone SK szefa Obrony Cywilnej - naczelnika miasta GRUDZIĄDZA.

Dowódca 530 pz przekazał dowódzenie pułkiem szefowi sztabu, sam zaś z szefem służb technicznych, oficerem operacyjnym, oficerem rozpoznania/znającym język polski, szefem łączności, szefem saperów i szefem zabezpieczenia chemicznego udał się do miejsca pracy szefa Obrony Cywilnej GRUDZIĄDZA.

III.

Po przybyciu na SK szefa OC GRUDZIĄDZA, dowódca 530 pz poinformował go o otrzymaniu rozkazu dotyczącego udziału pułku w akcji ratunkowej w mieście i do 8.00 17.09 dowiedział się:

1. Na GRUDZIĄDZ o 5.30 zostało wykonane uderzenie jądrowe. Jak wynika z meldunków posterunków wykrywania wybuchów jądrowych był to wybuch naziemny o mocy 100 kt z centrum w pld. zach. części osiedla CZERWONY DWÓR /2950c/

W czasie uderzenia jądrowego w mieście przebywało około 35 tys. osób. W tym około 8 tys. pracowało w zakładach na nocnej zmianie.

Wybuch poprzedzony był alarmem o zagrożeniu powietrznym. Przypuszcza się że około 75% ludności przebywało w ukryciach.

Jak donoszą patrole rozpoznawcze, w czasie wybuchu przez miasto przejeżdżała kolumna artylerii rakietowej, której czoło znalazło się w rejonie mostu, w II strefie zniszczeń. W I strefie zniszczeń znalazło się około 50% stanu osobowego ZJR Gr-1 pracującego przy usuwaniu skutków bombardowania w dniu 16.09.

Ocenia się szacunkowo że w wyniku uderzenia śmierć poniosło około 3.500 osób i około 3.500 osób zostało rannych; nie wliczono tu strat wśród kolumny wojskowej.

W toku akcji ratunkowej, rozpoczętej już przez ocalałe w mieście siły obrony cywilnej, należy dotrzeć do istniejących na obzarze miasta 80 schronów stałych i 270 szczelin oraz udzielić pierwszej pomocy medycznej około 3.500 rannym.

Miasto aktualnie dysponuje możliwościami w ilości 1.400 roboczodni oraz możliwościami udzielenia pierwszej pomocy medycznej około 1.000 poszkodowanym w ciągu doby.

Główny wysiłek w pierwszych godzinach akcji ratunkowej zamierza się skupić w płn. wsch. części miasta.

2. Szef Obrony Cywilnej Grudziądzka prosi o pomoc w akcji ratunkowej w sektorze /jak pokazano na mapie z położeniem wyjściowym/.

W toku akcji w tym sektorze przewiduje się potrzebę udzielenia pomocy załodze 101 Okręgowej Składnicy Żywnościowej w zabezpieczeniu lub ewakuacji mienia, kolumnie wojskowej w ratowaniu żołnierzy i sprzętu oraz dotarcia do 20 schronów /w tym na terenie Grudziądzkich Zakładów Przemysłu Gumowego do 5 schronów/, a na terenie Pomorskich Zakładów Sprzętu Okrętowego do 4 schronów i 60 szczelin przeciwlotniczych, w których mogą być poszkodowani ludzie.

Na korzyść 530 pz przewiduje się działanie samodzielnego plutonu straży pożarnej z miejscowości LASIN /3473/, trzech sekcji straży pożarnej z TORO ROGOZNO /3662/ oraz trzech sekcji straży pożarnej z TORO LISNOWO /2878/, ŚWIECIE nad OSĄ /2574/ i GRUTA /2764/. Wymienione pododdziały straży pożarnej do 8.30 17.09 przybędą w rejon przejazdu kolejowego /3154d/.

Do dyspozycji dowódcy 530 pz skierowuje się również trzy patrole rozpoznawcze obrony cywilnej m. GRUDZIĄDZ. Ponadto dowódcy 530 pz towarzyszyć będzie ekipa pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego GRUDZIĄDZA kierowana przez dyrektora Wydziału.

3. Na prawo od 530 pz / w północnym sektorze/ prowadzi akcję ratunkową część Zgrupowania Jednostek Ratowniczych GRUDZIĄDZ - 1 / rejon wyjściowy - patrz "Położenie wyjściowe...."/. Rozwija ono punkt pierwszej pomocy medycznej i punkt kąpielowo-dezaktywacyjny /patrz "Położenie wyjściowe...."/.

Na lewo od 530 pz prowadzi akcję ratunkową terenowy oddział ratownictwa ogólnego z gminy MELNO wraz z częścią zmiany odpoczynkowej pracowników grudziądzkich zakładów pracy.

Siłami posterunków MO z okolic GRUDZIĄDZA organizuje się kordon otoczenia zewnętrznego i regulację ruchu na obrzeżu miasta.

4. Poszkodowani zarówno osoby cywilne, jak i żołnierze, po udzieleniu im pierwszej pomocy medycznej i po koniecznych zabiegach specjalnych będą zabierani do okolicznych placówek służby zdrowia transportem zmobilizowanym przez Miejski Inspektorat Obrony Cywilnej.

Miejsce rozmieszczenia rozwinętych przez 530 stałych elementów ratunkowych /punktu pierwszej pomocy medycznej i punktu kąpielowo-dezaktywacyjnego /poda dowódca 530 pz szefowi Obrony Cywilnej po podjęciu decyzji.

5. Całością akcji ratunkowej kieruje szef Obrony Cywilnej GRUDZIĄDZA z obecnego miejsca pracy /WLK. TARPNO/.

IV.

Ponadto dowódcy 530 pz wiadomo, że:

1. W sektorze jego działania przeważa zabudowa zwarta, murowana wielopiętrowa, przy czym występują zabudowania drewniane i murowano-drewniane. W sektorze tym znajdują się również dwa duże zakłady produkcyjne, w których kontynuowana była praca:

Pomorskie Zakłady Sprzętu Okrętowego /PZSO/ patrz "Położenie wyjściowe..." - oznaczenie 1/- na zmianie nocnej pracowało około 2.000 osób oraz Grudziądzkie Zakłady Przemysłu Gumowego /GZPG/ / patrz "Położenie wyjściowe..." - oznaczenie 2/- na zmianie nocnej pracowało około 3.500 osób. W obu zakładach składowane były materiały łatwopalne i chemiczne o dużej toksyczności.

101 Okręgowa Składnica Żywnościowa mieści się w zabudowaniach surowanych, jednopiętrowych. W czasie uderzenia na terenie składnicy przebywało około 100 osób. Trwał załadunek jednego pociągu i 20 samochodów. Na wyładunek czekał na bocznicoy pociąg towarowy /około 30 wagonów/.

W wyniku dużego natężenia promieniowania w najbliższych kilkunastu godzinach /16/ nie ma możliwości prowadzenia akcji ratunkowej w pld. części miasta przyległej do WISŁY.

Pomoc dla ludności z tego rejonu oraz dla części niewyprowadzonych sił ze ZJR Gr-2 ograniczona zostaje tylko w stosunku do tych, którzy samodzielnie opuszczają teren skażony.

W poprzednich dniach w okolicach GRUDZIĄDZA stwierdzono aktywne działanie sił dywersyjnych.

Przydzielone do dyspozycji dowódcy 530 pp patrole rozpoznawcze obrony cywilnej znają miejsce rozmieszczenia schronów i szoselin oraz dojścia do nich.

W czasie uderzenia jądrowego było zachmurzenie oąłkowite /słabe zamglenie/, prędkość wiatru 25 m/sek., kierunek wiatru-330°.

W rejonie zabudowań /3155d/ mieści się magazyn sprzętu OC GRUDZIĄDZA, z którego 530 pp może pobrać 200 łopat saperskich, 50 łomów i 20 oskar-dów.

V.

Do zajęć:

1. Przystudiować:

a/ Z podręcznika pt. "Obrona terytorium kraju" podrozdziały:
" Organizacja i prowadzenie akcji ratunkowych "oraz "Działania sił zbrojnych na rzecz obrony cywilnej";

b/ Założenie.

2. Wrysować na mapę - dane z założenia i propozycję decyzji.

3. Przygotować się do zreferowania:

a/ oceny sytuacji w sektorze po wykonaniu uderzenia jądrowego /straty, zniszczenia, skażenia, możliwości prowadzenia akcji ratunkowej/;

b/ oceny potrzeb i możliwości ratunkowych w stosunku do 170 dar, Okręgowej Składnicy Żywnościowej i zakładów produkcyjnych;

c/ organizacji prowadzenia akcji ratunkowej.

4. Do oceny i kalkulacji strat 170 dar wykorzystać "Metodykę prognozowania i oceny strat wojsk...." Sygn. Chem. 265/77 nr bibl.

pf 18645.

- 15 -

Załączniki: Nr 1- Organizacja ps do ćwiczenia.
Nr 2- Mapa - Położenie wyjątkowe do ćwiczenia
na temat: "Udział pułku zmechanizowanego
w akcji ratunkowej prowadzonej w mieście
po uderzeniu jądrowym nieprzyjaciela".
/ magazyn map/.

OPRACOWAŁ
p.o.DOCENT KATEDRY OTK

SPRAWDZIŁ
ZASTĘPCA SZEFKA KATEDRY OTK

płk dr inż. Romiguess LAMPKA

płk dr Daniel KUBAJEWSKI

Wydrukowano w 93 egz.
Egz.nr 1-3 opraco.metod.
Egz.nr 4-93 Bibl.Nauk OZS
Wyk.płk Lampka
Druk E.P.
Druk.ASG WP nr 0357/01585/WW

Organizacja pz do ćwiczenia

- 1/ Dowództwo i sztab.
- 2/ Pluton ochrony i regulacji ruchu - 2 samoch.cięż.-ter.^{x/}
- 3/ Kompania rozpoznawcza /10/^{xx/} - 8 transporterów ^{xxx/};
- 4/ Kompania łączności /30/ - 3 transportery;
- 5 samoch.cięż.-ter.;
- 5/ Kompania saperów /20/ - pisap, pluton techniczny,
dr przewozu trałów i urządzeń
spsychowych;
- 4 transportery;
- 1 spychacz BAF;
- 3 urządzenia spychowo -
czołowe /USCz/;
- 2 dźwigi samochodowe.
- 6/ Pluton chemiczny - cztery drzak na samochodach;
- drużyna instalacji rozlewowych.
- 7/ baplot - plaplot 4 ZSU-23-4;
- plaplot 4 S-1H.
- 8/ Batalion piechoty zmotoryzowanej /x 3/:
- dowództwo i sztab;
- pl łączności /6/;
- trzy kompanie piechoty zmo-
tyzowanej /3x63/;
- b nożdz.120 mm /30/;
- plappano /10/;
- plplot;
- pl zaopatrzenia /4/;
- dr sanitarna - 5 ludzi;
- dr remontu samochodów /1/;
- 36 transporterów;
- 9 samochodów cięż.-ter.;
- 1 samochód san.-ter.

- 9/ Batalion czołgów /95/
- dr sanitarna - 5 ludzi;
  - 5 samoch. cięż.-ter.;
  - 1 samochód san.-ter.
- 10/ Artyleria pułkowa /60/
- 7 transporterów;
  - 9 samochodów cięż.-ter.
- 11/ Tylki
- kompania transportowa /30/
  - pluton gospodarczy /10/;
  - kompania medyczna - 23 ludzi;
  - kompania remontowa /40/;
  - 3 wozy zabezpieczenia technicznego WZT-1 ze spychaczem;
  - 51 samoch. cięż.-ter.;
  - 5 samoch. san.-ter.

BIBLIOTEKA NARODOWA AEG Wł
Archiwum Techniczne Specjalne

44963

mepe

-
- x/ Wyszczególnione tylko sprzęt, który może być brany pod uwagę przy organizacji akcji ratunkowej.
- xx/ W nawiasach - ilości ludzi, których można wykorzystać do prac ratunkowych.
- xxx/ Pz wyposażony w transportery opancerzone BRT-60.

Długość linii rozmieszczenia i podłożenia
A kpa nr 113.